

1 Zjisti o Kyjevě a dopiš.

- 🚩 Je hlavním městem
- 💰 Platí se tam
- 🗣️ Mluví se tam
- 👥 Žije tam milionu lidí.

VÝZNAM JMÉNA: Podle pověsti založili tři bratři Kyj, Šček a Choryv a jejich sestra Lybid' na břehu řeky Dněpr na území kmenu Polanů město a pojmenovali ho na počest staršího bratra Kyjevem. Přečtěte si ale i další legendu o založení města.

🏛️ CO V KYJEVĚ URČITĚ VIDĚT?

1. Kromě nespočtu památek architektury, zlatovězatých pravoslavných klášterů a chrámů stojí za to vidět i nádhernou Krajinnou alej, která je oblíbeným místem procházek. V parku najdete expozici unikátních soch a spatříte dech beroucí panorama Kyjeva.
2. Stanice červené linky metra Arsenalna je nejhlubší na světě. Nástupiště se nachází 105,5 metru pod povrchem a je 2× hlubší než Náměstí Míru – nejhlubší stanice v Praze.
3. „Majdan“ neboli Náměstí nezávislosti je důležitým místem Ukrajiny. Od násilně potlačených protestů v roce 2014, kterým se také říká Revoluce důstojnosti a které si vyžádaly 80 lidských obětí, zde stále hoří svíčky.

🍷 CO V KYJEVĚ OCHUTNAT?

Mezi místní kulinární speciality patří kyjevský boršč, kyjevská kotleta, kyjevský tort (dort), kyjevský pyrih (koláč) s višněmi, kyjevské bytky (řízky). Slavná je kyjevská perepička. Je to párek obalený v těstíčku – vypadá jako dozlatova upečená buchtička.

- 1 Přepiš ukrajinská slova. Uměl bys je přeložit do češtiny?
- 2 Jak se jmenuje písmo, které se používá pro zápis ukrajinštiny? Pokud odpověď neznáš, zkus to zjistit třeba na internetu.

Легенда

Море

Київ

Дніпро

Легенда про заснування Києва

Був на Русі один володар, що страшенно гнобив своїх підданих, бо не тільки мусили працювати на нього, але ще й видирав у них усякий статок, і в господарстві від корівки до яйця не було нічого, що б люди могли б назвати своєю власністю. Довго терпів бідний народ це знуцання, а коли вже стало несила, вчинив бунт. Володар бачив, до чого йдеться, і з свого боку зібрав велике військо. Аж тут піднялося багато народу з усіх сіл, старі люди, жінки, навіть діти вийшли з тим, хто що мав: з лопатами, ціпами, киями. Володар боронився завзято, але бунтівники були в такій силі, що гнали його через гори й ріки, всюди побиваючи і не даючи спочинку. І ось, прийшовши на місце, де сьогодні стоїть Київ, спостерегли, що жоден ворог не лишився живим, покидали свої киї на купу, і вона була така велика, що почали будувати місто, яке назвали Києвом, бо воно було збудоване з київ. ■

Legenda o založení Kyjeva

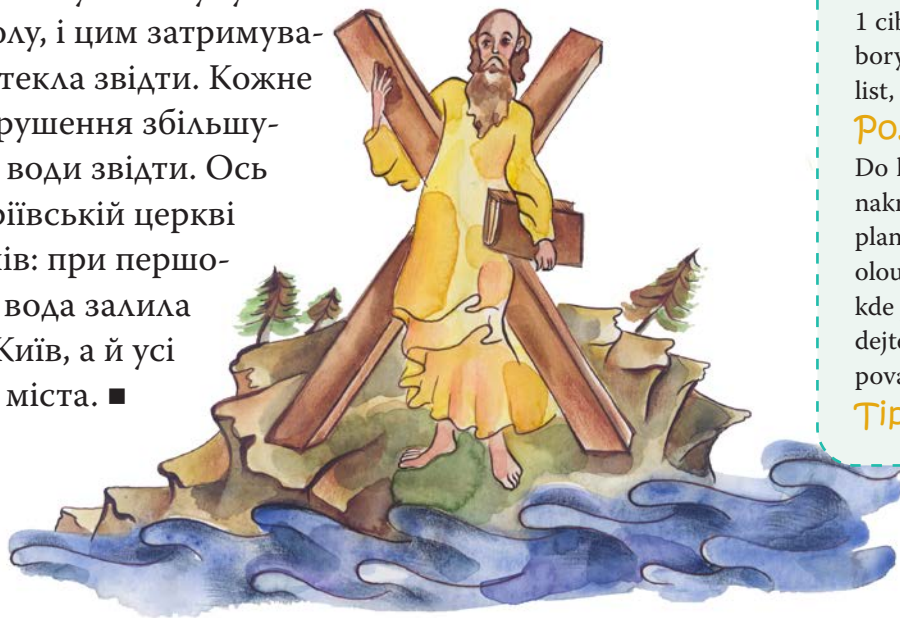
Byl kdysi dávno jeden vladař, který krutě potlačoval své poddané. Lidé nejenom, že museli těžce pracovat, ale vladař jim bral všechno – od krávy po vejce. Dlouho trpěl nešťastný lid tohle utlačování a když už neměl sílu, vzbouřil se. Vladař poznal, že je zle, a svolal velké vojsko. Proti němu povstali muži, ženy, staří lidé, dokonce i děti, vyzbrojili se vším, co měli: kyje-

mi, holemi i lopatami. Vladař se zoufale bránil, ale lidé byli tak rozhněvaní a v takové síle, že ho hnali přes hory a řeky, nedávali mu odpočinku a zabili ho. Když se dostali na místo, kde teď leží dnešní Kyjev, spatřili, že žádný nepřítel už není naživu, naházeli svoje kyje na kupu, a ta byla tak veliká, že začali budovat město, které pojmenovali Kyjevem, protože jeho základem byly kyje. ■

Море під Києвом

Місце, де тепер пливе річка Дніпро, все це було вкрите морем. З далеких країв приїздили купці кораблями до Києва. Продавали дорогі товари і за те платили десятину київському князеві. З цих грошей потім збудували церкву, що на пам'ять того дістала назву Десятинна. Коли святий Андрій прийшов до Києва і застромив хрест на горі, де тепер стоїть Андріївська церква, то все море сплигло вниз. Але частина його зісталась і залишилась під Андріївською горою. Коли потім тут збудували церкву, то під престолом відкрилось джерело. Мусили купувати клоччя і смолу, і цим затримували воду, що текла звідти. Кожне найменше зрушення збільшувало натиск води звідти. Ось чому в Андріївській церкві немає дзвонів: при першому ударенні вода залила б не тільки Київ, а й усі навколишні міста. ■

Moře pod Kyjevem

Místo, kde nyní teče řeka Dněpr, bylo kdysi celé pod mořem. Z dalekých zemí do Kyjeva připlouvali kupci. Prodávali drahé zboží, a proto platili desetinu („desátek“) kyjevskému knězi. Z těchto peněz byl pak postaven chrám, který dostal název Desátkový. Když přišel svatý Ondřej do Kyjeva a vztyčil kříž na hoře, kde teď stojí Chrám svatého Ondřeje, tak hladina moře klesla dolů. Ale část moře pod touto horou zůstala. Potom, když zde postavili kostel, tak pod oltářem vytryskl pramen. Museli nakoupit spoustu smůly a pytloviny, aby zdrželi nápor vody, co tekla zpod oltáře. Každý menší otřes zvětšoval sílu pramene. Proto nejsou v Chrámu svatého Ondřeje kostele zvony. Kdyby totiž zazvonily, voda by zaplavila nejenom Kyjev, ale i všechna města v okolí. ■

Recept na ukrajinský boršč

Ingredience:

✓ kus vepřového (libovější), 1 mrkev větší, 1 červená řepa větší, 1 cibule, 1 petržel, 1/2 celeru, 1/2 čerstvého bílého zelí, 2–3 brambory, 1 červená paprika, 1 polévková lžice rajčatového protlaku, sůl, pepř, bobkový list, olej na smažení, zakysaná smetana, nať petržele na posypání.

Postup:

Do hrnce dejte vařit na kousky nakrájené maso. Seberte pěnu a vložte brambory nakrájené na kostičky, nadrobno nakrájené zelí, celer, petržel, papriku. Ztlumte plamen a na mírném ohni uvařte doměčka. Přidejte bobkový list. Zvláště uvařte neloupanou červenou řepu, nastrouhejte na hrubším struhadle a přidejte na pánev, kde předtím zpěníte cibulku a nastrouhanou čerstvou mrkev, osolte, opepřete, přidejte rajský protlak a krátce poduste. Nakonec vše přidejte ke směsi v hrnci, krátce povařte a můžete podávat.

Tip: Navrch přidejte lžici smetany a ozdobte nasekanou čerstvou petrželkou.

